

Upoznajte Firebird u 2 minute

Autor [Carlos H. Cantu](#) –
revizija dokumenta 1.3 -

Februar/2010

Prijevod na Bosanski [Fikret
Hasovic](#)

Uvod

Ako čitate ovaj tekst, ovo je vjerovatno Vaš prvi susret sa **Firebird** RDBMS-om. Ovaj studija će Vam predstaviti glavne osobine Firebird baze. Na kraju, siguran sam da će te jedva čekati da download-ujete malenu instalaciju i isprobate ga sami.

Historija

Firebird je izveden od Borland InterBase 6.0 source code-a. On je **open source** i **nema** dvostruku licencu. Bilo da ga trebate za komercijalne ili open source aplikacije, **on je potpuno BESPLATAN!**

Firebird tehnologija je u upotrebi već 20 godina, što ga čini veoma **zrelim** i **stabilnim** proizvodom.

Glavne osobine

Nemojte biti zavarani veličinom instalacije! Firebird je potpuno opremljen i snažan RDBMS. Može upravljati bazama od samo nekoliko KB do mnogo Gigabyte-a sa dobrim performansama i skoro bez ikakvog održavanja!

Ispod je lista nekih najvećih osobina Firebird-a:

Probajte ga odmah!

Isprobavanje Firebird-a je veoma jednostavan zadatak. Veličina instalacije je obično **manja od 7MB** (zavisno od Vašeg izbora operativnog sistema) i potpuno automatiziran. Možete ga download-ovati sa [Firebird oficijelnog sajta](#).

Primjetićete da Firebird server dolazi u četiri „okusa“: **SuperServer**, **Classic**, **SuperClassic** i **Embedded**. Možete početi sa SuperServer-om. Trenutno, Classic je preporučen za upotrebu na SMP mašinama i u drugim specifičnim situacijama. SuperServer dijeli svoj cache između database konekcija i koristi thread-ove da upravlja svakom konekcijom. Classic pokreće jedan nezavisan server proces za svaku napravljenu konekciju. SuperClassic nudi multithreaded single process server sa nazavisnim cache-om za svaku konekciju.

Embedded verzija je **nevjerovatna** varijacija servera. On je **fully featured Firebird server pakovan u samo par datoteka**. Vro je jednostavan za [deploy](#), jer **nema potrebe za instalacijom** servera. On je idealan za CDROM kataloge, demo ili samostalne desktop aplikacije.

Firebird dolazi sa čitavim setom command line utility-ja koji Vam omogućavaju da

- Puna podrška za **storiране procedure i okidače (Trigger-e)**
- Potpuno **ACID** compliant **transakcije**
- **Referencijalni integritet**
- **Multi Generacijska Arhitektura**
- Vrlo **mali footprint**
- Potpuni interni jezik za Storiране Procedure i Trigger-e (**PSQL**)
- Podrška za **External Functions** (UDF)
- Mala ili **nikakva potreba** za specijalizovanim **DBA**
- Skoro **nikakva konfiguracija nije** potrebna – samo ga instalirajte i počnite koristiti!
- **Velika zajednica** i dosta mjesta gdje možete naći besplatnu i dobru podršku
- Opcionalna single-file **embedded verzija** – idealna za kreiranje CDROM kataloga, jednokorisničkih ili testnih verzija aplikacija
- Gomila **third party alata**, uključujući GUI administrativne alate, alate za replikaciju, itd.
- **Pažljivo pisanje** – brz oporavak, bez potrebe za transaction logovima!
- **Mnogo načina za pristup Vašoj bazi**: native/API, dbExpress driver-i, ODBC, OLEDB, .Net provider, JDBC native type 4 driver, Python module, PHP, Perl, itd.
- **Native podrška** za sve **glavne operative sisteme**, uključujući Windows, Linux, Solaris, MacOS, HP-UX i FreeBSD.
- **Incrementalni Backup-i**
- **64bits** verzije su dostupne
- Puna **cursor** implementacija u PSQL-u
- **Monitoring** tabele
- **Connection i Transaction Trigger-i**
- **Temporary** Tabele
- **TraceAPI** – da znate šta se dešava na Vašem serveru

kreirate baze, izvučete statistike retrieve baze, izvršite SQL komande i skripte, obavite backup i restore, itd. Ako preferirate da koristite GUI (Graphical User Interface) alat, postoji jako puno opcija između kojih možete izabrati, uključujući i besplatne. Pogledajte listu na kraju ove studije za početak.

Na **Windows-u**, možete pokrenuti Firebird kao **service** ili kao **aplikaciju**. Instalacioni program može napraviti i iconu u Control Panel-u gdje možete upravljati serverom (start, stop, itd).

Dokumentacija

Postoji puno studija, FAQ i članaka koje možete pogledati na glavnoj stranici Firebird-a. Takođe, možete provjeriti da li Vaša zemlja ima lokalizovani community sajt ili list za diskusije, gdje možete dobiti podršku na Vašem maternjem jeziku.

Sve ove informacije se mogu naći kopajući po oficijelnom Firebird sajtu. Takođe, posjetite www.firebirdnews.org gdje možete biti u toku sa najnovijim vijestima vezano za Firebird.

Za baze svih veličina

Neki ljudi misle da je Firebird RDBMS koji se koristi samo za male baze i sa nekoliko konekcija. **Oni nisu u pravu!** Firebird se koristi za mnoge velike baze i sa dosta konekcija. Možete pročitati čitav članak o stvarnoj [1 Terabyte-noj bazi](#).

Alati & Komponente

Ovdje možete naći listu sa nekim zanimljivim resursima uključujući alate, driver-e, itd. Molimo da **posjetite** [oficijelni Firebird sajt](#) za **kompletniju** i svježiju **listu**.

GUI Administrativni alati

- [FlameRobin \(Open Source, radi na Windows-u, Linux-u, MacOSX-u i FreeBSD-u\)](#)
- [IBExpert \(ima BESPLATNU personal verziju\)](#)
- [DB Workbench](#)
- [EMS SQL Management Studio](#)
- [Firebird Development Studio](#)

Driver-i i komponente za pristup

Delphi komponente

- [IB Objects](#)
- [FIBPlus](#)
- [UIB \(Unified InterBase Components\)](#)
- [Zeos](#)

ODBC

- [Firebird ODBC Driver](#)
- [EasySoft](#)

OLEDB

- [IBProvider](#)

Java

- [JayBird](#)

.Net Provider

- [Firebird .Net Provider](#)

C++

Alati za Replikaciju

- [IBReplicator](#)
- [FBReplicator](#)
- [DBRE](#)

Linkovi za podršku i resurse

- [Firebird novosti](#)
- [FireBase \(na Portugalskom\)](#)
- [IBPhoenix](#)
- [CFLP \(na Portugalskom\)](#)
- [Liste i grupe za podršku](#)
- [IBase \(Ruski\)](#)

Razno

- [Firebird 2010 RoadMap](#)
- [Mind the Bird](#)
- [IB Surgeon \(alati za analizu i popravku\)](#)

Studije i dokumentacija

- [Oficijelni Firebird Dokumentacioni Projekt](#)(QuickStart i generalni vodiči)
- [FirebirdFAQ](#)

Želite li pomoći?

Zbog prirode **Open Source** projekta, **bilo ko** može **doprinijeti** razvojem novih mogućnosti ili popravljajući bug-ova. Ako želite da postanete članom *Firebird Development Team-a*, download-ujte [Firebird source code](#) sa *sourceforge-a* i proučite ga. Takođe, možete se pridružiti [fbdevel](#) discussion listi i tako doći u dodir sa drugim developerima (primjedba: *fbdevel* nije lista za podršku, zato tu ne pitajte pitanja vezana za podršku, već koristite [firebird-support](#) za besplatnu podršku od strane zajednice).

Ne morate biti *coder* da bi pomogli projektu.

- [IBPP](#)

Other languages

- [PHP](#)
- [Python](#)
- [Perl](#)

Postanite **članom** [Firebird Fondacije](#) ili [donirajte](#) i tako će te **pomoći** u **finansiranju** core developera čime će oni moći investirati više vremena radeći na projektu.

Hvala na ove dvije minute...

www.firebirdsql.org
www.firebirdnews.org